

Veřejnost k problematice chráněných krajinných oblastí a národních parků v ČR I.

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2003</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OE.13, OE.14, OE.22, OE.23, OE.24</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>6. – 13. 10. 2003</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1034</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>12. října 2003</i>
<i>Kód tiskové informace:</i>	<i>oe31112</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Miluše Rezková</i>

V šetření uskutečněném v první polovině října byly pro potřeby Českého ekologického ústavu zjišťovány názory a postoje obyvatel k problematice chráněných krajinných oblastí a národních parků v ČR. Téměř všichni dotázaní se přiklonili k názoru, že smyslem těchto chráněných území je jak ochrana ojedinělých vzácných druhů rostlin a živočichů, tak i ochrana mnoha skupin rostlin a živočichů v jejich vzájemném soužití.¹ Poněkud menší, avšak rovněž významná role, byla připisována rekreační a turistické funkci uvedených typů chráněných lokalit² (viz tabulku 1.)

Tabulka 1: Smyslem chráněných krajinných oblastí a národních parků je: (v %)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne	Neví
Ochrana ojedinělých vzácných druhů rostlin a živočichů	62	35	1	0	2
Využití zajímavých přírodních oblastí pro turistiku a odpočinek obyvatel	39	45	11	3	2
Ochrana mnoha skupin rostlin a živočichů v jejich vzájemném soužití	63	33	2	0	2

O významu chráněných krajinných oblastí a národních parků pro ochranu přírody občané až na výjimky nepochybují: za velmi potřebné je z tohoto hlediska považuje 70 %, za spíše potřebné dalších 27 %. Opačné či neurčité stanovisko zaujalo jen minimum dotázaných (3 %) - viz tabulku 2.

¹ Chráněné krajinné oblasti a národní parky jsou však zřizovány nikoli pro ochranu jednotlivých druhů rostlin a živočichů, ale právě za účelem ochrany biotopů, tedy vzájemného soužití mnoha skupin rostlin a živočichů.

² Otázka: "V naší republice se nacházejí chráněné krajinné oblasti a národní parky. Řekl byste, že jejich smyslem je:..." Dále viz text v tabulce 1. Přesné znění dalších otázek je uvedeno v titulcích a obsahu příslušných tabulek.

Tabulka 2: Jsou chráněné krajinné oblasti a národní parky pro ochranu přírody potřebné?

Velmi potřebné	70 %
Spíše potřebné	27 %
Spíše nepotřebné	1 %
Zcela nepotřebné	0 %
Neví	2 %

V souvislosti s otázkou koexistence chráněných oblastí a obcí nacházejících se na jejich území polovina dotázaných usoudila, že obce dokáží využít možností, které jim tyto oblasti nabízejí, to je např. možnosti zisků z turistiky (51 %). Každý čtvrtý je přesvědčen o opaku (25 %) a zbývající asi čtvrtina nedokázala situaci posoudit (24 %).

Tabulka 3: Myslíte si, že obce v chráněných krajinných oblastech či národních parcích dovedou využívat možnosti, které jim tyto oblasti nabízejí, např. možnosti zisků z turistiky? (v %)

Rozhodně ano	10 %
Spíše ano	41 %
Spíše ne	23 %
Rozhodně ne	2 %
Neví	24 %

O úrovni spolupráce správ chráněných krajinných oblastí či národních parků a okolních obcí nemá velká část veřejnosti představu (46 %). Respondenti, kteří jisté hodnocení vyslovili, se pak vyjádřili spíše příznivě - za velmi dobrou ji označila čtyři procenta, za spíše dobrou 37 %. Jako špatná se jeví třinácti procentům dotázaných - viz tabulku 4.

Tabulka 4: Jak byste hodnotil spolupráci správ chráněných krajinných oblastí či národních parků a okolních obcí? (v %)

Jako velmi dobrou	4 %
Jako spíše dobrou	37 %
Jako spíše špatnou	12 %
Jako velmi špatnou	1 %
Neví	46 %

Dotázaní, hodnotící spolupráci správ chráněných krajinných oblastí či národních parků a okolních obcí jako špatnou, se vyjadřovali k možným příčinám této situace. Většinou se shodli, že vina je na obou stranách: 71 % mínilo, že správy chráněných území mají nedostatečnou snahu jednat s obcemi a vysvětlovat jim problémy; podle 80 % je to dáno malým pochopením obcí pro potřeby ochrany přírody - viz tabulku 5.

Tabulka 5: Je podle Vás tato špatná spolupráce způsobena: (v %)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne	Neví
Nedostatečnou snahou správ chráněných území jednat s obcemi a vysvětlovat jim problémy?	13	58	20	3	6

Nedostatečnou snahou obcí chápat potřeby ochrany přírody?	22	58	15	3	2
--	----	----	----	---	---

Pozn.: Odpovědi respondentů, hodnotících spolupráci správ chráněných krajinných oblastí či národních parků a okolních obcí jako špatnou. N=137 respondentů.

Ve svých názorech a hodnoceních jednotlivých konkrétních otázek sledované problematiky se dotázaní příliš nelišili. Projevily se nicméně tendence širšího přesvědčení o potřebnosti chráněných lokalit mezi vzdělanějšími skupinami, mezi staršími lidmi a těmi, kteří sdělili, že chráněné lokality navštěvují. Vysokoškolsky vzdělaní občané hodnotili kritičtěji spolupráci správ chráněných území a tamních obcí a zejména (ne)využívání možností chráněných území obcemi.